

Hi ha vacuna contra els grans incendis forestals?

Els experts adverteixen que amb el canvi climàtic caldrà assumir quines zones se sacrifiquen per salvar-ne d'altres del foc

Experts dels Bombers, del CTFC i del Departament d'Acció Climàtica en una zona del Paratge Natural de Poblet | Arnau Urgell

Grècia, Portugal, Austràlia, Xile i Califòrnia són països amb condicions climàtiques relativament similars a les nostres que els darrers anys han patit **megaincendis** o incendis forestals de sisena generació. Són focs que superen àmpliament la capacitat d'extinció, que poden arribar a cremar desenes de milers d'hectàrees i que tenen un impacte crític sobre les infraestructures i les persones, sovint amb un nombre elevat de **víctimes mortals**.

[nointext]

[h4]Catalunya també tindrà megaincendis[/h4]

Catalunya, malgrat patir grans sinistres com els de la Catalunya Central, l'Empordà o la Ribera d'Ebre, sortosament encara no ha viscut aquests megaincendis. Però acabarà passant. "Els grans incendis hi seran. Seran focs que cremaran durant molts dies i amb extensions de terreny que costa d'imaginar", adverteix **Edgar Nebot**, un dels responsables dels bombers GRAF a Girona.

Hi ha vacuna per evitar-los? Segurament no, però hi ha un treball conjunt per intentar prevenir-los i mitigar-ne els efectes. Un bon exemple és el **Paratge Natural de Poblet** a tocar de les **Muntanyes de Prades** on el Departament d'Acció Climàtica, els mateixos Bombers de la

Generalitat i els gestors de l'espai natural treballen per executar i mantenir un dels denominats perímetres de protecció prioritària.

Jordi Castellví, sotsinspector dels Bombers GRAF. Foto: ACN

Una acció sobre el terreny que se suma al consens científic i tècnic a l'hora de crear i difondre un discurs sobre els incendis forestals en l'actual context d'**emergència climàtica**. "Ha arribat el moment d'entendre que hi haurà incendis que superaran la nostra capacitat d'extinció. Que caldrà sacrificar unes zones per salvar-ne d'altres del foc", adverteix **Jordi Castellví**, sotsinspector dels GRAF. "També estem parlant d'equilibri territorial, un urbanisme intel·ligent i planificar les activitats del territori d'acord amb el risc", afegix **Eduard Plana**, responsable de política forestal i governança de risc del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (<https://www.ctfc.cat/>) (CTFC).

La **Fundació Pau Costa** (<https://www.paucostafoundation.org/>) ha tingut un paper clau per aconseguir aquest consens entre administracions, propietaris i gestors forestals, científics i cossos d'emergència. Va ser creada l'any 2011 recollint el testimoni d'un dels bombers GRAF morts en el terrible incendi d'Horta de Sant Joan i que havia redactat els primers esborranys de l'entitat que ara porta el seu nom.

[h4] Identificar les oportunitats per extingir els incendis [h4]

Els perímetres de protecció prioritària identifiquen al conjunt de Catalunya aquells massissos forestals on cal dur a terme plans específics de prevenció d'incendis. Un dels exemples és el Paratge Natural de Poblet i les Muntanyes de Prades, un territori que, més enllà de les condicions climàtiques i orogràfiques, té una forta pressió humana per usos recreatius i esportius.

Una de les zones on s'ha actuat els darrers mesos són els barrancs de Castellfolit, dels Torners i del Tillar. En cadascuna d'aquestes valls s'han creat les denominades zones segures, espais on

s'elimina bona part de la vegetació per tal que els Bombers puguin actuar minimitzant el risc.

Una de les «zones segures» creades per extingir incendis Foto: ACN

«En cada zona cal analitzar quins incendis hi ha hagut, entendre l'ecologia del foc i conèixer els usos històrics?», explica Jordi Castellví. Aquesta informació ha de permetre resoldre una pregunta clau: quina mida d'**incendi pot superar la capacitat d'extinció** i quina mida es pot «tolerar?». De fet, els bombers GRAF insisteixen que la decisió de quina zona se sacrifica a canvi d'evitar mals majors no ha de ser una qüestió operativa sinó planificada i consensuada pel nombre més gran d'actors implicats.

Les zones segures s'envolten de les denominades zones estratègiques. Espais on es redueix la càrrega de combustible per impedir que l'incendi pugui avançar per les capçades. «L'objectiu és baixar el foc cap a terra. Es passa de flames de 30 metres a 10?», explica Jordi Castellví. «La planificació ha de permetre identificar les oportunitats per extingir aquests incendis 'tolerables'», conclou.

[h4]Costos presents i futurs[/h4]

El barranc del Tillar és un bon exemple de gestió forestal i prevenció d'incendis. Els Bombers de la Generalitat i el Departament d'Acció Climàtica s'han coordinat i repartit l'execució de la zona segura i la zona estratègica. El manteniment, per la seva banda, no es farà amb mitjans mecànics sinó que l'assumirà un ramader que rebrà una subvenció per part de l'administració.

[noticia]220903[/noticia]

«Només l'actuació forestal requereix una inversió de 1.500 euros per hectàrea i això no té en compte el manteniment posterior?», assenyala Laura Guitart, cap de l'àrea de Boscos i Recursos Forestals a Tarragona de l'antic Departament d'Agricultura. «Més enllà d'aquesta despesa, cal preguntar-nos quin és el cost evitat?», destaca Eduard Plana del CTFC.

L'expert en planificació forestal també reclama ?accelerar? el procés per assumir la cultura del risc, ja que ?els grans incendis forestals són una realitat amb la qual caldrà conviure tant sí com no?.